

Η φορολογία των αγροτών

Η φορολογία των αγροτών (αγρότες του «κανονικού» και του ειδικού καθεστώτος /συνδυασμός όλων των φορολογικών αντικειμένων)

Του: **Νιφορόπουλος Ιωάν.Κωνσταντίνος**

Ορκωτός ελεγκτής λογιστής - « [ΩΡΙΩΝ Α.Ε.Ο.Ε.Λ.](#)»

Ι. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΓΡΟΤΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.

1. Φ.Π.Α : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ – ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ – ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ Η έννοια του αγρότη, όσον αφορά την φορολογία, περιγράφεται στο Άρθρο 42 του Ν.2859/2000 «Αγρότες, αγροτικά προϊόντα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες του κώδικα Φ.Π.Α» . «Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 41 θεωρούνται:

Ως αγρότες, αυτοί που ασκούν προσωπικά ή με τα μέλη της οικογένειάς τους ή με μισθωτούς ή εργάτες τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4. 2. Ως αγροτικά προϊόντα, τα αγαθά που παράγονται από τους αγρότες στα πλαίσια των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων. 3.Ως αγροτικές εκμεταλλεύσεις: α) η γεωργία γενικά και ιδίως η καλλιέργεια δημητριακών, κηπευτικών, καπνού, βαμβακιού, οπωροφόρων και καρποφόρων δέντρων, αρωματικών και διακοσμητικών φυτών, η αμπελουργία, η ανθοκομία, η παραγωγήμανιταριών, μπαχαρικών, σπόρων και φυτών, β) η εκτροφή ζώων γενικά, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η κτηνοτροφία, η πτηνοτροφία, η κονικλοτροφία, η μελισσοκομία, η σηροτροφία και η σαλιγκαροτροφία, γ) η δασοκομία γενικά, δ) η αλιεία σε γλυκά νερά, η ιχθυοτροφία, η βατραχοτροφία, η καλλιέργεια μυδιών, στρειδιών και η εκτροφή μαλακίων και μαλακοστράκων, ε) οι μεταποιητικές δραστηριότητες του αγρότη, που πραγματοποιούνται με συνήθη μέσα, στα πλαίσια των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, σε προϊόντα τα οποία προέρχονται κατά κύριο λόγο από την αγροτική του παραγωγή. 4. Ως αγροτικές υπηρεσίες, οι παρεχόμενες από τους αγρότες με χειρωνακτική

εργασία ή με το συνήθη εξοπλισμό της εκμετάλλευσης τους, οι οποίες συμβάλλουν στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Στις υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνονται κυρίως: α) οι εργασίες σποράς και φύτευσης, καλλιέργειας, θερισμού, αλωνίσματος, δεματοποίησης, περισυλλογής και συγκομιδής, β) οι εργασίες προπαρασκευής για την πώληση προϊόντων, όπως η διαλογή, η ξήρανση, ο καθαρισμός, η άλεση, η έκθλιψη, η απολύμανση, η συσκευασία και η αποθήκευση, γ) η φύλαξη, η πάχυνση και η εκτροφή ζώων, δ) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ε) η τεχνική βοήθεια, στ) η καταπολέμηση επιβλαβών φυτών και ζώων, καθώς και ο ψεκασμός φυτών και εδάφους, ζ) η χρησιμοποίηση αρδευτικών, αποξηραντικών μέσων και εξοπλισμού, η) η υλοτομία, η κοπή ξύλων, καθώς και άλλες δασοκομικές υπηρεσίες.»

« Άρθρο 41. Ειδικό καθεστώς αγροτών»

1. Οι αγρότες, οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών κατώτερα των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και δικαιούνται να λάβουν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης κατώτερα των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, υπάγονται στο ειδικό καθεστώς του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του παρόντος. Οι εν λόγω αγρότες δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων και δικαιούνται επιστροφής του φόρου του παρόντος νόμου που επιβάρυνε τις αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποίησαν για την άσκηση της εκμετάλλευσής τους. 2. Η επιστροφή του φόρου ενεργείται από το Δημόσιο με καταβολή στον αγρότη ποσού, το οποίο προκύπτει με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή έξι τοις εκατό (6%), στην αξία των παραδιδόμενων αγροτικών προϊόντων και των παρεχόμενων αγροτικών υπηρεσιών του Παραρτήματος IV του παρόντος προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, εκτός των αγροτών που υπάγονται στο καθεστώς του παρόντος άρθρου. .... Ειδικά για πωλήσεις αγροτικών προϊόντων δικής τους παραγωγής

που πραγματοποιούνται από αγρότες του παρόντος άρθρου από δικό τους κατάστημα ή από λαϊκές αγορές ή εξάγονται ή παραδίδονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., η επιστροφή πραγματοποιείται με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή τρία τοις εκατό (3%) στην αξία των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτή προκύπτει από το τηρούμενο βιβλίο, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. .... 4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στους αγρότες που: α) ασκούν τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις και παρέχουν τις αγροτικές υπηρεσίες που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 42, με τη μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικών συνεταιρισμών, β) πωλούν αγροτικά προϊόντα παραγωγής τους, ύστερα από επεξεργασία που μπορεί να προσδώσει σε αυτά χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων, γ) ασκούν παράλληλα και άλλη οικονομική δραστηριότητα, για την οποία έχουν υποχρέωση να τηρούν βιβλία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τους αγρότες που πωλούν προϊόντα δικής τους παραγωγής από δικό τους κατάστημα ή από λαϊκές αγορές ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή παραδόσεις προς άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., καθώς και για τους αγρότες οι οποίοι εντάσσονται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (Α' 151) και ασχολούνται με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων.

2. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ : Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ – Ο ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ, ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΠΟΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ. Σύμφωνα λοιπόν, με το Ν. 4172/2013, ισχύει ότι : « Άρθρο 29. Φορολογικός συντελεστής... 3. Τα κέρδη από ατομική αγροτική επιχείρηση φορολογούνται με συντελεστή δεκατρία τοις εκατό (13%). ...» και επίσης με στο Άρθρο 21. «Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα» του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι : « 1. Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται το σύνολο των εσόδων από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. .... Ειδικά, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα στα έσοδα από επιχειρηματικές συναλλαγές

περιλαμβάνονται τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, πτηνοτροφικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων ». Επίσης από την « Αιτιολογική Έκθεση » του Ν. 4172/2013, προκύπτει ότι : « Ειδικά για την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δεδομένου του διαφορετικού συντελεστή φορολόγησης της ατομικής αγροτικής επιχείρησης, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στα έσοδα που περιλαμβάνονται στην έννοια του εισοδήματος αυτού και αυτά είναι αποκλειστικά τα έσοδα από την παραγωγή γεωργικών, κτηνοτροφικών, δασοκομικών, υλοτομικών και αλιευτικών προϊόντων.»

Με βάση τα ανωτέρω, η Φορολογική Διοίκηση με την εγκύκλιο « Αρ. πρωτ.: Δ12 Α 1109216 ΕΞ 24.7.2014. Φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (άρθ. 29 παρ. 3 του ν.4172/2013)» , ερμήνευσε ότι : «... 3. Από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι ο φορολογικός συντελεστής 13% εφαρμόζεται επί των κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα ανεξάρτητα από τον τόπο και τον τρόπο (λιανικώς ή χονδρικώς) πώλησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων. ... Επομένως, προϋπόθεση για την εφαρμογή του συντελεστή 13% σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι τα πωλούμενα προϊόντα να παράγονται αποκλειστικά από τον πωλητή τους-παραγωγό και να μην έχουν υποστεί μεταποίηση. Στην έννοια της μεταποίησης δε συμπεριλαμβάνεται η απλή συσκευασία. .... Επίσης, ο φορολογικός συντελεστής 13% δεν εφαρμόζεται για δραστηριότητες εκμετάλλευσης του εξοπλισμού των παραπάνω παραγωγών (π.χ. μίσθωση αγροτικών μηχανημάτων κλπ) καθώς η δραστηριότητα αυτή συνιστά παροχή υπηρεσιών σε τρίτους και όχι αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Παρομοίως, η αμοιβή που τυχόν λαμβάνει παραγωγός των παραπάνω προϊόντων για υπηρεσίες που παρέχει ο ίδιος σε άλλους αγρότες δεν αποτελεί αγροτικό εισόδημα.»3. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ Φ.Π.ΑΜε την ΠΟΛ.1024/17.1.2014, καθορίστηκε ότι : « Έννοια Ακαθαρίστων Εσόδων. Ακαθάριστα έσοδα για την εφαρμογή της απόφασης αυτής, θεωρούνται τα έσοδα από τις πωλήσεις των αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους που πραγματοποιούν οι αγρότες κατά την προηγούμενη διαχειριστική

περίοδο καθώς και από την παροχή αγροτικών υπηρεσιών,....» .4. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ Κ.Α.Δ.Στην ΠΟΛ.1133/6.10.2008 « Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (Κ.Α.Δ. 2008) », περιλαμβάνονται και οι υποστηρικτικές προς τους Αγρότες υπηρεσίες στον κλάδο της «ΓΕΩΡΓΙΑΣ», ενδεικτικά αναφέρουμε ένα σχετικό απόσπασμα των Κωδικών αυτών :

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE ΤΑΞΕΙΣ NACE ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

A ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ

01 Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες

01.1 Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών (κ.λ.π ...)

01.6 Υποστηρικτικές προς τη γεωργία δραστηριότητες και δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή

01.61 Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τη φυτική παραγωγή

01.61.10.01 Υπηρεσίες αγροτικών μηχανημάτων εποχιακής χρήσης (θεριζοαλωνιστικών, βαμβακοσυλλεκτικών κλπ)

01.61.10.04 Υπηρεσίες θερισμού δημητριακών

01.61.10.05 Υπηρεσίες καθαρισμού χωραφιών από άχρηστα υλικά

01.61.10.12 Υπηρεσίες σποράς και φύτευσης αγροτικών προϊόντων (κ.λ.π ...)

5. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ ΣΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ «ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ »Σύμφωνα με το Ν. 3874/2010 «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.» (όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 40 του Ν. 4235/14) , ισχύουν τα κάτωθι :

« 1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι παρακάτω ορισμοί έχουν αντίστοιχα την εξής έννοια:

α). Επαγγελματίας Αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης. αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση

τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του. αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και αδ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός αν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 ή είναι δασεργάτης χωρίς ασφάλιση στον ΟΓΑ.

β) Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

βα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος. ββ) Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και βγ) Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαίρεση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 ή είναι ασφαλισμένος στο ΝΑΤ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.

γ) Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι: γα) Κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης. γβ) Μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την

αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή γγ) Μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.

δ) Αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου αυτής. Στις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται εκτός από την παραγωγή των προϊόντων και η αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων.

ε) Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

στ) Αγροτική δραστηριότητα είναι κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, δηλαδή της φυτικής, της ζωικής ή της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας, που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων και στη δασική παραγωγή.

ζ) Αγροτικά προϊόντα είναι τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε

άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

η) Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης γ' και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος

Στο Μητρώο εγγράφονται οι επαγγελματίες αγρότες, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία περιλαμβάνονται και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, αγροτικής εκμετάλλευσης στην Επικράτεια.

Αν η αγροτική εκμετάλλευση ανήκει λόγω συγκυριότητας ή συνεκμετάλλευσης σε περισσότερα πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο όλοι οι συγκύριοι ή συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση, εφόσον είναι επαγγελματίες αγρότες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 περιπτώσεις α' και β' του άρθρου αυτού. Αν δεν έχουν τις προϋποθέσεις αυτές ή αν είναι νομικά πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ως κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης.

Φυσικά πρόσωπα απασχολούμενα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων που δεν είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α., έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις της παραγράφου 1 εδάφιο α' του παρόντος άρθρου. Αν ο επαγγελματίας αγρότης που είναι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α. αλλάξει κύριο κλάδο κύριας ασφάλισης, λόγω λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρεί την εγγραφή του στο Μητρώο.

α) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το

κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση αγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

β) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, απασχολούμενους στην αλιεία, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση βα' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητα του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.»

Σύμφωνα με την απόφαση Αρ. πρωτ.: 147/33400/11.3.2014 «Εγκύκλιος εφαρμογής των νέων διατάξεων του Ν. 4235/14 σχετικά με το Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων», ισχύουν τα εξής :

«Ειδικότερα για να κριθεί κάποιος νεοεισερχόμενος ως επαγγελματίας αγρότης θα πρέπει: α) να μην ασκεί μόνιμη εξωαγροτική απασχόληση εξαρτημένη ή όχι (μισθωτοί, ελεύθεροι επαγγελματίες κ.λ.π.) ή εποχική εξωαγροτική απασχόληση (χωρίς ασφάλιση ΟΓΑ). Ο ενδιαφερόμενος παραγωγός θα πρέπει, επομένως, να έχει διακόψει κάθε προηγούμενη μόνιμη ή εποχική εξωαγροτική απασχόληση, αποδεικνύοντας το με τα παρακάτω, κατά περίπτωση, ενδεικτικά δικαιολογητικά:

- Αντίγραφο βεβαίωσης διακοπής εργασιών της ΔΟΥ, επικυρωμένο από οποιαδήποτε διοικητική αρχή.
- Απόλυση (επικυρωμένη από ΟΑΕΔ).
- Οικειοθελής αποχώρηση (επικυρωμένη από ΟΑΕΔ).
- Βεβαίωση διακοπής κύριας απασχόλησης του οικείου ασφαλιστικού φορέα.
- Λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου.
- Κάρτα ανεργίας.

Σε περίπτωση μη προηγούμενης απασχόλησης υποβάλλει Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει προηγούμενη απασχόληση και ότι δεν έχει εγγραφεί σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

β) να είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης. Η κατοχή της αγροτικής εκμετάλλευσης αποδεικνύεται , κατά περίπτωση με τα παρακάτω ενδεικτικά δικαιολογητικά:

- Αντίγραφο Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (με τα αντίστοιχα παραστατικά ιδιοκτησίας).
- Αντίγραφο Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Ε1 και το

αντίστοιχο Εκκαθαριστικό Φόρου Εισοδήματος.

- Αντίγραφο Δήλωσης Ε9 πρόσφατης ημερομηνίας.
- Υπεύθυνη δήλωση ότι το περιεχόμενο των αντιγράφων της φορολογικής δήλωσης είναι αληθές και το ίδιο με το υποβληθέν στη ΔΟΥ, εφόσον τα αντίγραφα που υποβάλλονται δεν είναι επικυρωμένα από τη ΔΟΥ.
- Έναρξη αγροτικής δραστηριότητας στην Εφορία, εγγραφή στο Μητρώο ΦΠΑ Αγροτών TAXIS κ.λ.π.
- Συμβόλαια αγοράς αγροτικών εκτάσεων, νομίμως μετεγγραμμένα που προέρχονται από αγορά, γονική παροχή, αποδοχή κληρονομιάς, κ.λ.π, που περιέχουν μόνιμες φυτείες (εφόσον δεν εκμισθώνονται σε τρίτους).
- Αποδεικτικά μίσθωσης αγροτικών εκτάσεων που περιέχουν μόνιμες φυτείες.
- εκτός των ανωτέρω αντίγραφα ελαιοκομικού, αμπελουργικού μητρώου κ.λ.π.
- Συμβόλαια αγοράς αγροτικών εκτάσεων, νομίμως μετεγγραμμένα που προέρχονται από αγορά, γονική παροχή, αποδοχή κληρονομιάς, κ.λ.π., ή αποδεικτικά μίσθωσης αγροτικών εκτάσεων και παραστατικά αγοράς σπόρων ή φυτωρίων ή εφοδίων ή πώλησης προϊόντων της εκμετάλλευσης, προκειμένου για μονοετής καλλιέργειες.
- Αποδεικτικά κατοχής ζωικού κεφαλαίου ή μελισσοσμηνών.
- Ιδιωτικό συμφωνητικό για την αγορά ζωικού κεφαλαίου/μελισσοσμηνών από άλλο κτηνοτρόφο/μελισσοκόμο, θεωρημένο από Δημόσια αρχή.
- Αποδεικτικό δωρεάς εν ζωή κεφαλαίου/μελισσοσμηνών, εφόσον η παραχώρηση έγινε από τους γονείς.
- Το ζωικό και μελισσοκομικό κεφάλαιο είναι ιδιόκτητο και

καταγεγραμμένο στα μητρώα και βιβλιάρια του ΥΠΑΑΤ (μητρώα αιγοπροβάτων, βοοειδών, μελισσοκομικό βιβλιάριο, αποδείξεις αγοράς, κ.λ.π.)

γ) να υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), στην οποία να δηλώνει ότι θα εγγραφεί στα μητρώα του ΟΓΑ, ότι για το σκοπό αυτόν εντός έξι (6) μηνών θα υποβάλλει προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας και ότι υποχρεούται με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ, γιατί σε διαφορετική περίπτωση εάν δεν προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση, με υπαιτιότητα του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που τυχόν αποκόμισε.»

Επίσης σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. Αριθ. 134430/4.3.2011 «Προσδιορισμός του αγροτικού εισοδήματος», ισχύουν τα εξής :

«Άρθρο 1 Για τον προσδιορισμό του προβλεπόμενου στα εδάφια (αγ) της περίπτωσης α' και (βα) της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 3874/2010 (ΦΕΚ Α' 151) ποσοστού εισοδήματος, συγκρίνεται το αγροτικό με το συνολικό εισόδημα. Η σύγκριση αγροτικού και συνολικού εισοδήματος γίνεται σε ατομικό επίπεδο και περιλαμβάνει τα ακόλουθα επιμέρους εισοδήματα, όπως αυτά δηλώνονται στη αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Άρθρο 2 1. Το αγροτικό εισόδημα για τις ανάγκες εφαρμογής του ν.3874/2010 αποτελείται από:

α) Εισοδήματα που αποκτώνται από τις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η παραγωγή, αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία, η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και το στάδιο της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους.

β) Εισοδήματα που αποκτώνται από την θαλάσσια αλιεία και την αλιεία εσωτερικών υδάτων (εξαιρείται ή υπερπόντια αλιεία), την

σπογγαλιεία, την οστρακαλιεία, τη δασοπονία, την υδατοκαλλιέργεια και τη θηραματοπονία.

γ) Εισοδήματα που προέρχονται από τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ισχύος μέχρι 100 KW.

δ) Εισοδήματα που προέρχονται από τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων

δυναμικότητας έως 10 δωματίων.

ε) Εισοδήματα που προέρχονται από την παροχή αγροτικής εργασίας σε δασαρχεία και από την αγροτική εργασία σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις τρίτων.

στ) Οι αγροτικές ενισχύσεις και οι αποζημιώσεις επί της παραγωγής.

Τα εισοδήματα που δεν προσμετρούνται στο αγροτικό εισόδημα για τη εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, είναι αυτά που προέρχονται από: την απασχόληση σε εμπορικές επιχειρήσεις, βιοτεχνικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, ελευθέρια επαγγέλματα, μισθωτές υπηρεσίες και κάθε μορφής εξαρτημένη εργασία, συντάξεις (κύριες, επικουρικές, αναπηρικές κ.α.).

Άρθρο 3

Στο συνολικό εισόδημα, το οποίο συγκρίνεται με το αγροτικό εισόδημα του άρθρου 2 της απόφασης αυτής, δεν προσμετρώνται τα ακόλουθα:

(α) Εισόδημα από ακίνητα.

(β) Εισόδημα από κινητές αξίες π.χ. μερίσματα, προμερίσματα, ομολογίες, ομολογιακά δάνεια, χρεόγραφα κ.α.

(γ) Τόκοι καταθέσεων.

(δ) Έξοδα παράστασης και αποζημιώσεις αιρετών οργάνων, των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδικαλιστικών και αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων καθώς και αμοιβές και ποσοστά

(εκτός μισθού) των μελών του διοικητικού συμβουλίου νομικών προσώπων.

(ε) Επιδόματα ανεργίας, πολυτέκνων και πάσης φύσεως προνοιακά επιδόματα.»6. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (Ο.Γ.Α)Πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ

Στην ασφάλιση του Κλάδου υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια:

1) Οι αγρότες, οι απασχολούμενοι δηλ. προσωπικά ή με αυτεπιστασία, συστηματικά και κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα στην αγροτική οικονομία (ιδιοκτήτες και εκμεταλλευτές αγροκτημάτων, κτηνοτρόφοι, πτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι κ.λ.π.). 2) Οι αγρεργάτες, δηλαδή οι απασχολούμενοι κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα με ημερομίσθιο ή μισθό, σε είδος ή σε χρήμα, σε οποιαδήποτε παραγωγική αγροτική εργασία (εργάτες γης). 3) Οι αλιείς που δεν υπάγονται στην ασφάλιση άλλου φορέα 4) Οι επαγγελματίες, βιοτέχνες και έμποροι που ασκούν το επάγγελμά τους σε χωριά ή οικισμούς με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων ή κάτω των 1.000 κατοίκων ειδικά για τους νομούς Αττικής, Βοιωτίας, Κορινθίας, Εύβοιας, Αχαΐας και Θεσσαλονίκης, από 1-1-2003 υπό προϋποθέσεις και εφόσον δεν υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΟΑΕΕ 5) Τα πρόσωπα που κατοικούν μόνιμα και απασχολούνται σε οποιαδήποτε βιοποριστική εργασία σε Δήμους ή Κοινότητες που είχαν πληθυσμό μέχρι και 5.000 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του έτους 1971, υπό τη ρητή προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση άλλου φορέα. 6) Από 1-1-2004 ασφαλίζονται στον ΟΓΑ, εξαιρούμενοι της ασφάλισης του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, οι απασχολούμενοι με αμοιβή, σε αγροτικές εργασίες της πρωτογενούς αγροτικής δραστηριότητας, σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή και το μέγεθος αυτών, ακόμη και αν απασχολούνται περιστασιακά (ανειδίκευτοι εργάτες, αλιεργάτες κ.λπ.). Σχετικές οι διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.3232/2004, όπως ισχύει σήμερα.

Στην ασφάλιση του Κλάδου υπάγονται επίσης προαιρετικά:

1) Οι Έλληνες μοναχοί και μοναχές που απασχολούνται με οποιοδήποτε τρόπο, σε αγροτικές εργασίες. 2) Οι συνταξιούχοι οποιουδήποτε ασφαλιστικού φορέα από έμμεσο δικαίωμα, εφόσον απασχολούνται συστηματικά σε εργασίες, για τις οποίες τα πρόσωπα που τις ασκούν υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Ασφάλιση συζύγων

Μέχρι 31-12-2003 στις περιπτώσεις που και οι δύο σύζυγοι υπάγονταν στην ασφάλιση του ΟΓΑ, μπορούσε να εξαιρεθεί της ασφάλισης ο ένας εκ των δύο.

Από 1-1-2004, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.3232/2004, ασφαλίζονται στον ΟΓΑ υποχρεωτικά και οι δύο σύζυγοι, εφόσον απασχολούνται σε εργασίες, για τις οποίες τα πρόσωπα που τις ασκούν υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ.

Πολλαπλή Απασχόληση

Όσα από τα πρόσωπα του άρθρου 7 (παρ. 1) του Ν.3232/2004, απασχολούνται παράλληλα και αυτοτελώς, κατά κύριο βιοποριστικό επάγγελμα, εντός της ίδιας χρονικής περιόδου και σε άλλες εργασίες ασφαλιστέες στον ΟΓΑ, ασφαλίζονται υποχρεωτικά στον ΟΓΑ και για τις εργασίες αυτές, για τις οποίες και καταβάλλουν τις αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, κατά τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του Ν.2458/1997 και Π.Δ.78/1998.

Ασφάλιση σε άλλο φορέα

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η ασφάλιση ή η συνταξιοδότηση από άλλο φορέα Κύριας ασφάλισης, από άμεσο δικαίωμα, αποτελεί κώλυμα για την ασφάλιση στον ΟΓΑ (άρθρο 34 του Ν.1140/1981). Συνεπώς, οι ασφαλισμένοι ή οι συνταξιούχοι άλλου φορέα Κύριας ασφάλισης, από άμεσο δικαίωμα, δεν μπορούν να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ, ακόμη και αν απασχολούνται συστηματικά σε εργασίες που καλύπτονται από την ασφάλιση του ΟΓΑ. Κατ' εξαίρεση μπορούν να ασφαλιστούν στον ΟΓΑ οι απασχολούμενοι περιστασιακά σε εργασίες που

καλύπτονται από την ασφάλιση άλλου φορέα (π.χ. ΙΚΑ, ΝΑΤ) υπό τη ρητή όμως προϋπόθεση ότι το κύριο επάγγελμά τους από το οποίο και αντλούν το βιοπορισμό τους είναι το αγροτικό (ή άλλο επάγγελμα καλυπτόμενο από την ασφάλιση του ΟΓΑ). Εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου

Η ιδιότητα του ασφαλισμένου του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών αποδεικνύεται με την εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων που καταρτίζονται και τηρούνται στον ΟΓΑ.

Η υπαγωγή στην ασφάλιση του ΟΓΑ αρχίζει προαιρετικά την 1η Ιανουαρίου του επομένου έτους από τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας και υποχρεωτικά την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας και λήγει στο τέλος του έτους συμπλήρωσης του 6ου έτους της ηλικίας ή την τελευταία ημέρα του μήνα πριν από το θάνατο ή την έναρξη συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας. Η ασφάλιση μπορεί να παραταθεί, ύστερα από αίτηση του ασφαλισμένου και πέραν του 6ου έτους της ηλικίας και μόνο για όσο χρόνο απαιτείται για τη θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης λόγω γήρατος.

Η εγγραφή στα Μητρώα Ασφαλισμένων του Κλάδου γίνεται με τη συμπλήρωση από τον αρμόδιο Ανταποκριτή ΟΓΑ του ειδικού «Δελτίου Απογραφής Ασφαλισμένων και Επιλογής Ασφαλιστικής Κατηγορίας».

Για τους αυτοτελώς απασχολούμενους στην αγροτική οικονομία, αρμόδιος Ανταποκριτής

ΟΓΑ για την εγγραφή στα Μητρώα είναι ο Ανταποκριτής ΟΓΑ του τύπου κατοικίας. Οι ενδιαφερόμενοι απευθύνονται οι ίδιοι στον Ανταποκριτή ΟΓΑ του τύπου κατοικίας τους για τη σύνταξη του Δελτίου Απογραφής. Αν ο απασχολούμενος δεν προσέλθει να εγγραφεί στα Μητρώα, τότε η εγγραφή του γίνεται αυτεπάγγελα από τον αρμόδιο Ανταποκριτή.

Η εγγραφή στα Μητρώα του Κλάδου των απασχολούμενων με αμοιβή σε αγροτικές εργασίες της πρωτογενούς δραστηριότητας, σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις ή σε αγροτικούς συνεταιρισμούς, καθώς

και των μετακλητών αλλοδαπών με είσοδο στη χώρα μετά την 1-1-2004 γίνεται με ευθύνη του εργοδότη, στον Ανταποκριτή ΟΓΑ του τόπου απασχόλησης.

Εργόσημο ΟΓΑ

Το ΕΡΓΟΣΗΜΟ είναι ο νέος τρόπος αμοιβής των εργατών γης και καταβολής των ασφαλιστικών εισφορών τους.

Ο εργοδότης - κτηματίας, αντί για χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στην αμοιβή για την παρεχόμενη αγροτική εργασία, αποδίδει στον εργάτη γης που απασχολεί, εργόσημο ονομαστικής αξίας ίσης με την αμοιβή που έχει συμφωνηθεί μεταξύ τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η αμοιβή του εργάτη γης με εργόσημο ΟΓΑ - αντί χρηματικού ποσού - είναι υποχρεωτική.

Ο χρόνος ασφάλισης όλων των εργατών γης, στο εξής, θα υπολογίζεται αποκλειστικά και

υποχρεωτικά, με βάση τις αμοιβές που έχουν λάβει με ΕΡΓΟΣΗΜΟ. Για το λόγο αυτό οι εργάτες γης θα πρέπει, οπωσδήποτε, για να κατοχυρώσουν το δικαίωμά τους για Ασφάλιση, Περίθαλψη και Σύνταξη από τον ΟΓΑ, να ζητούν την πληρωμή τους μόνο με ΕΡΓΟΣΗΜΟ.

Ασφαλιστικές κατηγορίες

Οι αυτοτελώς απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία μπορούν να επιλέξουν με δήλωσή τους μια από τις επτά (7) ασφαλιστικές κατηγορίες του Κλάδου, επί των ποσών των οποίων υπολογίζονται οι εισφορές για σύνταξη και ασθένεια.

Ο ασφαλισμένος μπορεί να αλλάξει ασφαλιστική κατηγορία με αίτησή του. Η μεταβολή ισχύει από την πρώτη Ιανουαρίου του επόμενου έτους από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Αναδρομική αλλαγή ασφαλιστικής κατηγορίας δεν επιτρέπεται.

Από 1-1-2012, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 44 του Ν.3986/2011, οι πέντε πρώτες ασφαλιστικές κατηγορίες

είναι υποχρεωτικές και οι υπόλοιπες προαιρετικές. Οι ασφαλισμένοι κατατάσσονται στην 1η ασφαλιστική κατηγορία και μετατάσσονται στις επόμενες και μέχρι την 5η υποχρεωτική κατηγορία ανά τριετία, με εξαίρεση τη μετάταξη από την 1η στη 2η υποχρεωτική κατηγορία, η οποία πραγματοποιείται μετά από πέντε έτη ασφάλισης. Οι ασφαλισμένοι με αίτηση τους, η οποία υποβάλλεται οποτεδήποτε στον Κλάδο Κύριας Ασφάλισης Αγροτών, μπορούν να επιλέξουν ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία από αυτή που υπάγονται υποχρεωτικά κατά τα ανωτέρω ή, εφόσον βρίσκονται σε ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία, να επιλέξουν κατώτερη. Στην τελευταία περίπτωση κατατάσσονται στην ασφαλιστική κατηγορία στην οποία θα υπάγονται υποχρεωτικά, εάν δεν είχαν επιλέξει ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία. Για τα μέλη Ομόρρυθμων και Ετερόρρυθμων Εταιρειών (Ο.Ε. - Ε.Ε.) - εφόσον υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΓΑ - έχει οριστεί, από 1-1-2005, ως κατώτατη ασφαλιστική κατηγορία η 5η. Στην 5η τουλάχιστον ασφαλιστική κατηγορία κατατάσσονται και οι απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ που έχουν ενταχθεί σε επενδυτικά προγράμματα για την αγροτική ανάπτυξη (όπως αγροτουρισμός, αγροβιοτεχνία). Επίσης, κατατάσσονται υποχρεωτικά στην 7η ασφαλιστική κατηγορία οι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ που έχουν εγκαταστήσει φωτοβολταϊκό σύστημα ισχύος μέχρι 100 kw.

Για τους νεοϋπαγόμενους από 1-1-2004 στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α. ανειδίκευτους εργάτες του πρωτογενούς τομέα, αλιεργάτες και μετακλητούς αλλοδαπούς με είσοδο στη χώρα από 1-1-2004 και μετά, έχει οριστεί ως κατώτατη υποχρεωτική ασφαλιστική κατηγορία η 5η. Τα ποσά των ασφαλιστικών κατηγοριών αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Διαδικασία καταβολής Εισφορών-Υπόχρεοι α) Αυτοτελώς απασχολούμενοι

Οι αυτοτελώς απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία υποχρεούνται να καταβάλλουν οι ίδιοι τις ασφαλιστικές εισφορές τους για όσο χρόνο είναι ασφαλισμένοι.

Οι μηνιαίες ασφαλιστικές εισφορές είναι απαιτητές στο τέλος κάθε εξαμήνου και εισπράττονται μέσα στο επόμενο εξάμηνο. Για την καταβολή της εισφοράς κάθε εξαμήνου, ο ΟΓΑ αποστέλλει σε κάθε ασφαλισμένο μέ